



Nasjonalt kompetansesystem for døvblinde

NORSK TILLEGG TIL DANSK UTGAVE

Dansk utgave av 2007 refererer til danske institusjoner, organisering av habilitering av medfødt døvblindhet og opplæringsprogram for personale i Danmark. Følgende tillegg redegjør for norske forhold og hvordan arbeidet med personer med døvblindhet er organisert i Norge. Norsk oversettelse av nordisk definisjon av døvblindhet er også med i tillegg (Nasjonalt kompetansesystem for døvblinde, mai 2009).

NASJONALT KOMPETANSESYSTEM FOR DØVBLINDE

Nasjonalt kompetansesystem for døvblinde er en del av Spesialisthelsetjenesten i Norge. Det består av fire regionentre, to sentre med landsdekkende ansvar og en koordinerende enhet, som alle er tilknyttet Helse Sør- Øst RHF.

Regionentrene:

Regionenter for døvblinde, Universitetssykehuset i Nord- Norge
Gimleveien 68, 9019 Tromsø
Tlf. 77 75 58 30- Faks 77 75 58 49
E-post: RegionsenteretDB@unn.no
Region: Finnmark, Troms og Nordland
www.unn.no/buk

Regionenter for døvblinde, Statped Vest
Pb6039 Bergen postterminal, 5892 Bergen
Tlf. 55 92 34 00- Faks 55 92 35 51
E-post: statpedvest@statped.no
Region: Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland
www.statped.no/vest

Regionenter for døvblinde, Andebu Døvblindesenter
Molandveien 44, 3158 Andebu
Tlf. 33 43 87 00- Faks 33 43 87 20
E-post: adb@signo.no
Region: Vest -Agder, Aust- Agder, Telemark, Buskerud, Vestfold og Østfold
www.andebudovblindesenter.no

Regionenter for døvblinde, Skådalen kompetansesenter
Fridjof Nansens vei 14, 0369 Oslo
Tlf. 22 70 37 00- Faks 22 46 22 00
E-post: skadalen@statped.no
Region: Nord- Trøndelag, Sør- Trøndelag, Hedmark, Oppland, Akershus og Oslo
www.statped.no/skadalen

Sentre med landsdekkende oppgaver:

Eikholt nasjonalt ressurscenter for døvblinde
Helen Kellers vei 3
3031 Drammen
Tlf. 32 88 90 50- Faks 32 88 90 52
E-post. post@eikholt.no
www.eikholt.no

Huseby kompetansesenter
Gamle Hovsetervei 3
0768 Oslo
Tlf. 22 02 95 00- Faks 22 92 15 90
E-post. huseby@statped.no
www.statped.no/huseby

Koordineringsenheten:

Nasjonalt kompetansesystem for døvblinde, Koordineringsenheten
Ullevål Universitetssykehus HF, Bygg 31 B, 0407 Oslo
Tlf. 23 02 75 81- faks 32 01 63 03
E-post: dovblindhet@uus.no
www.dovblindhet.no

NORDISK DEFINISJON AV DØVBLINDHET**Definisjonen :**

Døvblindhet er en spesifikk funksjonshemming.
Døvblindhet er en kombinert syns- og hørselshemming. Den begrenser en persons aktiviteter og hindrer full deltakelse i samfunnet i et slikt omfang at det krever at samfunnet støtter med særlig tilrettelagte tjenestetilbud, tilpasning av omgivelsene og/eller tekniske hjelpemidler.

Kommentarer til og utdyping av definisjonen :

1. Syn og hørsel er avgjørende for å kunne motta informasjon. En nedsettelse av disse to sansene som gir informasjon over avstand vil derfor øke behovet for å bruke de sanser som er egnet til å motta informasjon innenfor rekkevidde (taktilt, kinestetisk, haptisk, lukt og smak), støtte seg til hukommelse og trekke logiske slutninger.
2. Type og omfang av spesifikke tilpasninger i omgivelser og tjenestetilbud avhenger av :
 - tidspunktet for når døvblindheten inntreder, sett i forhold til kommunikasjonsutvikling og språktilegnelse
 - graden av syns- og hørselshemmingen, om den er kombinert med andre funksjonshemminger og om den er stabil eller progredierende.
3. En person med døvblindhet kan være mer funksjonshemmet i én aktivitet og mindre funksjonshemmet i en annen. Derfor er det behov for at hver enkelt aktivitet og deltakelse i denne vurderes hver for seg.
Varierende funksjonsevne i den enkelte aktivitet og deltakelse i denne kan videre være påvirket av forhold i omgivelsene samt av individuelle personlige forhold.

4. Døvblindhet medfører varierende behov for at alle aktiviteter tilpasses individuelt, og spesielt når det gjelder :
- enhver form for informasjon
 - sosialt samspill og kommunikasjon
 - orientering i rom og fri bevegelse
 - dagliglivets gjøremål
 - krevende nær-aktiviteter, herunder lesing og skriving.

Tilpasningene skal utføres i et likeverdig, involverende samarbeid mellom personer med dövblindhet og deres omgivelser. Det er samfunnets ansvar at dette skjer.

5. Ved tilrettelegging av tjenestetilbud og tilpasning av omgivelsene er det behov for en tverrfaglig tilnærming, samt spesifikk kunnskap i tilknytning til dövblindhet.

KOMMENTARER TIL NORDISK VEILEDER

Til kap. 3.3, s. 27

I Norge har de 4 regionsentrene for døvblinde ansvar for å utrede tilmeldte brukere med hensyn til identifisering av dövblindhet og behov for habilitering/rehabilitering. Utredningen på individnivå skjer i samarbeid med lokale instanser og Spesialisthelsetjenesten, regionalt og nasjonalt. Kompetansesystemet for døvblinde opprettet i 2002 Nasjonalt tverrfaglig team for identifisering av dövblindhet. Formålet var å sikre felles kriterier ved utredning regionalt og lik vurdering av dövblindhet nasjonalt. Nasjonalt tverrfaglig team består av medisinerer, psykologer og pedagoger med fagkompetanse innen aktuelle spesialistområder og dövblindhet. Fra 2009 har Nasjonalt tverrfaglig team i oppgave å kvalitetssikre at det er foretatt tilstrekkelig medisinsk og funksjonell utredning og foreta diagnostisering og identifisering av dövblindhet. De tjenesteytende enhetene i Nasjonalt kompetansesystem for døvblinde skal fra samme tid melde alle nye mulige brukere til Nasjonalt tverrfaglig team. Koordineringsenheten vil fra samme tidspunkt ha koordineringsansvar og være sekretariat for Nasjonalt tverrfaglig team (Helse Sør - Øst RHF 2008).

Til kap. 4.1 s. 30

I Norge ligger ansvaret for habilitering av personer med medfødt dövblindhet hos de kommunale instanser. Fra 1992 ble det opprettet kompetansesentra i statlig regi med ansvar for utredning, rådgiving, kunnskapsutvikling og kunnskapsspredning - til støtte for døvblinde, deres pårørende, fagpersoner og ansvarlige instanser i kommunene. Tjenestene fra Nasjonalt kompetansesystem for døvblinde er gratis og er fra 2006 tilknyttet Helse Sør- Øst. (www.dovblindhet.no)

Til kap. 5.4 s. 39

Grunnkurs for personale som arbeider med medfødt dövblindhet gis i Norge ved de 4 regionsentrene. Grunnkurset er opp delt i 2 + 2 moduler, i alt 4 uker. For øvrig gis kurs til foreldre, pårørende og fagpersoner lokalt etter behov. Fra 2006 er det etablert en europeisk masterutdanning om medfødt dövblindhet og kommunikasjon, ved Universitetet i Groningen, Holland. NVC Danmark (tidl. NUD) er et nordisk utdannelsesenter for personale som arbeider med personer med dövblindhet. Dette senteret tilbyr kursaktiviteter og konferanser (www.nud.dk).